

[Kristen Amby.]

parti og er selv reaktionær, i øvrigt trænges der vist også til reaktion i dette land —, det var, som jeg siger, ikke noget parti, der satte sig imod købene, men simpelthen administrationens sendrægtighed. Man gjorde ikke det, som det udvalg, der af den samlede rigsdag var sat til at se på forholdene vedrørende det fremtidige lave byggeri, foreslog, og som var støttet af den højeste administrative embedsmand, den daværende højtærede finansminister — man gjorde ingenting.

Nå, selvom der skete ikke så lidt skade, fordi man ikke da foretog de opkøb, så betyder det ikke, at forslaget, når det kommer i dag, ikke er værdifuldt. Med lidt malice vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at jeg naturligvis i høj grad værdsætter, at han på sit partis vegne fremsatte lovforslaget, men jeg synes egentlig, det havde været smukkere og mere stemmende også med det ærede medlems karakter, såvidt jeg kender den, om det ærede medlem havde henvendt sig til de medlemmer, de partier, og det var vist alle de fem gamle partier, der i enstemmighed i sin tid vedtog denne betænkning, og at man så havde fremsat det sammen. Nå, det skal ikke hindre, at vi fra mit partis side i høj grad vil være medvirkende til, at dette forslag kan blive til lov, jo før jo hellere.

Man stod overfor et problem dengang, når man ville gennemtænke spørgsmålet om at sælge jord eller rettere overlade mennesker brug af jord på grundværdivilkår, når de boede i deres eget hus eller i småhuse rundt omkring, og det var, at når man erhvervede jord, som på det tidspunkt man erhvervede den og byggede på den, var ansat til 1 kr. pr. kvadratalen, og når bebyggelsen var sket og der var blevet et helt bysamfund det pågældende sted — det er det vi ser ske for vore øjne —, så ville der ske det, at man efter en 5-årig periode vurderede jorden op til den værdi, den så havde, og det ville betyde, at de pågældende, der i sin tid var kommet derind på overskuelige vilkår, kunne pålignes en grundskyld, så de i realiteten blev beskattet på et meget hårdt grundlag. Det var det problem, vi tumlede med meget længe, og det er det problem, der også foreligger i dag vedrørende grundstignings-skylden, for såvidt det drejer sig om folk, der bor i deres egne småhuse. Derfor kom man allerede da ind på tanken om en hvilende grundskyld, og det er den tanke, der er udtrykt i forslagens § 5, idet man siger,

at til den grundrente, som ansættes på det pågældende bygnings- eller erhvervelses-tidspunkt, skal de pågældende have lov til at sidde så og så længe, og det er mange år, det er i realiteten en hel levetid for en familie.

Jeg ville i øvrigt gerne til den højtærede boligminister sige — forøvrigt har også finansministeren med det at gøre —, at under torudsætning af at vi skal arbejde videre med dette grundskyldsproblem, før vi har løst hele spørgsmålet om grundskyld, mener jeg det nødvendigt, at vi med henblik på folk, der bor i deres egne huse, tager de her nævnte tanker op, og at man altså gør alvor af tanken om hvilende grundskyld. Nu hørte jeg ganske vist det ærede medlem hr. Holger Eriksen, som også har sympati for lovforslaget, og som i og for sig er enig med dets hovedlinie, udtrykke, at det vil støde på så mange praktiske vanskeligheder, bl. a. med hensyn til prioritering. Det kan jeg ikke erkende. Det er muligt, at man ikke skulle have kaldt lovforslaget et forslag om vilkår for bortsalg af jord i offentlig eje, for i og for sig sker der intet salg af jord. Det, der er forslaget egentlige idé, er dette, at man bortlejer byjorden, som det hed i gamle dage, den jord, en kommune ejer, til en familie eller en mand, hvem det nu er, og lader ham bygge derpå. Der er også i dag noget, der hedder, at man kan bygge på lejet jord. Lejen er bare ikke fastsat efter renten af en købesum, men efter det, vi kalder grundrentevilkår, sådan at lejen på et jordstykke ikke kan stige et længere åremål, i realiteten en levetid. Og så er forholdet for såvidt juridisk klart, for der er ingen højesteretsdom eller noget andet, der kan hindre, at en kreditforening, hvis den ønsker det, yder lån i en bygning, der opføres på lejet jord. Det bliver på andre vilkår, end man i dag yder lån, det er en anden ting, men når mennesker bliver fri for at betale købesum for jorden og derudover har en sikkerhed for, at afgiften, de betaler af dette grundstykke, ikke kan stige i deres livstid eller deres eventuelle enkes levetid, er der så meget mere realsikkerhed for det lån, man vil give til bygningen. Vil bestående kreditforeninger ikke — man er jo så vant til, at man skal have prioriteter i jorden først —, kan der nok oprettes kreditinstitutioner, der kan tænkes at give lån i det reale objekt, som en bygning er, så den tekniske vanskelighed tror jeg er meget let at overvinde.

Jeg er egentlig overbevist om, at man aldrig for alvor kommer hele spørgsmålet om det, man kalder grundspekulationen